การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

BUDGET MANAGEMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS WITH GOOD GOVERNANCE UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 1

[1]วนิดา ประทุมทอง และ [2]ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์

[1]Wanida Pratumtong and [2]Laddawan Petchroj

[1]มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, ประเทศไทย

[1]Rajapruk University, Thailand

[1]chowawanida@gmail.com, [2]ladrojch@gmail.com

Received: June 15, 2024; **Revised**: November 9, 2024; **Accepted**: December 28,2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามมีค่าความตรงตามเนื้อหารายข้ออยู่ระหว่าง .67-1.00 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ LSD

---

[1]นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

[2] รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ และ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาศึกษาภาพรวมและรายด้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

คำสำคัญ : การบริหารงบประมาณ, หลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to : to study Budget Management of Educational Administrators with Good Governance under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1, and 2) to Budget Management of Educational Administrators with Good Governance under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 according to the opinions of teachers classified by gender, age, education level, work experience, and school size. The sample consisted of 356 teachers. The research instrument was a questionnaire with a validity (IOC values) between .67-1.00 and a reliability value of .98. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and LSD. The research results were as follow : 1) the Budget Management of Educational Administrators with Good Governance under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 was at a high level in overall, and particular aspects, ranking from the highest to the lowest mean: value of money, Virtue, The Rule of Law and, Participation, Accountability and Transparency 2) the opinions of teachers to the Budget Management of Educational Administrators with Good Governance under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 classified by age, education level, work experience and school size were statistically significant at the level of .01 and .05

Keywords: Budget Management, Good Governance, Administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่4) พ.ศ.2562 มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการการจัดการศึกษาของไทยอย่างมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ดังปรากฏในบทบัญญัติมาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง จากการกระจายอำนาจตามเจตนารมณ์ ทำให้สถานศึกษาสามารถบริหารตนเองได้อย่างอิสระ แต่ก็เป็นภาระหนักของผู้บริหารเพราะการกระจายอำนาจเป็นการกระจายทั้งภารกิจและความรับผิดชอบ ทั้งในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากรและการบริหารทั่วไป ในการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณให้สถานศึกษาถือเป็นภารกิจที่สำคัญภารกิจหนึ่งของผู้บริหารตามขอบเขตภารกิจงาน ได้แก่ 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ คือการวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา จัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมของการเสนองบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำเบิก การอนุมัติงบประมาณ การโอนเงินงบประมาณในสถานศึกษา 3) การตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การจัดหาทรัพยากรและการลงทุน 5) การบริหารงานการเงิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี 6) การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงิน จัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียนและรายงาน และ 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและการจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้กับสถานศึกษาโดยนำร่องตั้งแต่ปี 2545 และเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในปี 2547 เป็นต้นมา สถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นเงื่อนไขในการใช้จ่ายงบประมาณแบบเงินก้อน (block grant) และมีหลักประกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการนำงบประมาณไปใช้ง่ายอย่างไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผล โดยมีแนวปฏิบัติในการจัดและบริหารงบประมาณไว้ 7 ด้าน เรียกว่า 7 Hurdles คือ การวางแผนงบประมาณ การคำนวณต้นทุนผลผลิต การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารการเงินและการควบคุมงบประมาณ การรายงาน

ทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารสินทรัพย์ และการตรวจสอบภายใน (สำนักงบประมาณ, 2562) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมายให้โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารการจัดการศึกษามีความคลองตัวชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนสถานศึกษาให้มีเอกภาพ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ,2560)

คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริตและการมีจิตสาธารณะ กระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทยในสังคมที่เป็นยุคดิจิทัล ส่งผลให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คนไทยบางส่วนไม่สามารถเลือกรับปรับใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่เป็นรากเหง้าของคนไทยถูกกลืนโดยวิถีชีวิตแบบใหม่ มีค่านิยมที่ยึดตัวเองเป็นหลักมากกว่าคำนึงถึงสังคมส่วนรวม รักสนุกและความสบาย เชื่อข่าวลือ ขาดความอดทน ขาดวินัย วัตถุนิยม ยอมรับคนที่ฐานะมากกว่าคนดี มีคุณธรรม มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหลายประการที่ลอกเลียนแบบจากวัฒนธรรมต่างประเทศ ชี้ให้เห็นว่าคนไทยยังขาดทักษะในการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีจากต่างประเทศมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ละทิ้งค่านิยมที่ดีงามอันเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยและลดคุณค่าของความเป็นไทย จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการปรับเปลี่ยนให้คนมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้อำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารายได้และผลประโยชน์ต่างๆ ของสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีอิสระในการตัดสินใจ รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและบริหารการศึกษาของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ การดำเนินงานบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ ต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งโดยทั่วไปเรียกว่า "หลักธรรมาภิบาล" มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาในฐานะที่เป็นนิติบุคคลได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักการคุ้มค่า โดยบูรณาการเข้ากับการคำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ

งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

อีกทั้งปัญหาและความท้าทายที่เกิดจากระบบปัญหาและความท้าทายที่เกิดจากระบบการศึกษา จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ข้อที่ 4 กล่าวถึง การบริหารจัดการของสถานศึกษายังไม่เหมาะสม และขาดความคล่องตัว เนื่องจากระบบการบริหารการศึกษาของไทยยังมุ่งเน้นการบริหารตามกฎ ระเบียบ (Rule Driven) มากกว่าการบริหารเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย (Management Driven) และยังไม่เชื่อมโยงกับการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบตามหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,2560)

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นยังพบว่า ในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 6 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเพื่อมุ่งสู่ Thailand 4.0 นั้นมีเป้าประสงค์ ข้อที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นหลัก ยังมีกลยุทธ์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และร้อยละของ สพท.และสถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ในระดับ A (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพม.1,2563) ผลการประเมินระดับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ร้อยละ 50 ของจำนวนทั้งหมด มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (ITA Online) มีระดับคุณภาพผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับ A (รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีประจำปีงบประมาณ 2565,2565) ถึงแม้ว่าผลการประเมินของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จะประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ อยู่ในระดับที่ตั้งเป้าหมาย แต่ก็เป็นเพียงร้อยละ 50 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากจำนวน 67 โรงเรียน มี 34 โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่ยังมีอีก 33 โรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับที่คาดหวังเอาไว้

จากแนวคิดและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาการบริหางบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาหลักธรรมาภิบาลของ

ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงบประมาณโปร่งใสตรวจสอบได้ และเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 67 โรงเรียน มีครู รวมทั้งสิ้น 4,788 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 34 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 356 คน โดยคำนวณจากสูตรเพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, อ้างถึงใน ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2562) มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นตามขนาดของสถานศึกษา (Stratified Random Sampling) และการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัย เรื่อง การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์จากงานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและหลักธรรมาภิบาล จำนวน 42 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์การทดสอบค่า t-test independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่แบบ LSD (The Least Significant Difference) โดยรวม รายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ ผลปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่า การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (n = 356)

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	$\overline{X}$	SD	แปลค่า	อันดับ
1	ด้านหลักนิติธรรม	3.80	.44	มาก	3
2	ด้านหลักคุณธรรม	3.82	.52	มาก	2

3	ด้านหลักความโปร่งใส	3.73	.49	มาก	6
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.80	.53	มาก	4
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.79	.54	มาก	5
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.00	.54	มาก	1
ภาพรวม		**3.82**	**.51**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.82, SD = .51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\overline{X}$ = 4.00, SD = .54) รองลงมาคือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 2,3,4,5 ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน การบริหารงบประมาณของผู้บริหาสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	ชาย		หญิง		t	p-value
		$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1	ด้านหลักนิติธรรม	3.81	.49	3.80	.40	.11	.90
2	ด้านหลักคุณธรรม	3.81	.54	3.83	.50	-.33	.74
3	ด้านหลักความโปร่งใส	3.73	.55	3.74	.46	-.24	.81
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.73	.51	3.83	.53	-1.71	.09
5	ด้านความรับผิดชอบ	3.96	.68	3.84	.44	-2.18*	.03
6	ด้านความคุ้มค่า	3.91	.69	4.05	.56	-1.97*	.05
	ภาพรวม	**3.78**	**.51**	**3.85**	**.36**	**-1.33**	**.18**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต เมื่อจำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบ หลักด้านความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
		$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1	ด้านหลักนิติธรรม	3.79	.42	3.90	.47	-1.96*	.05
2	ด้านหลักคุณธรรม	3.78	.48	3.98	.60	-2.60**	.01
3	ด้านหลักความโปร่งใส	3.66	.47	3.40	.50	-5.24**	.00
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.74	.54	4.02	.41	-4.89**	.00
5	ด้านความรับผิดชอบ	3.70	.48	4.13	.64	-5.54**	.00
6	ด้านความคุ้มค่า	3.88	.49	4.46	.48	9.08**	.00
ภาพรวม		**3.76**	**.39**	**4.08**	**.41**	**-6.23****	**.00**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา การบริหารงบประมาณของผู้บริหาสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบ การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านจำแนกตามอายุ

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	น้อยกว่า 25 ปี		25-35 ปี		มากกว่า35 ปีขึ้นไป		t	p-value
		$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1	ด้านหลักนิติธรรม	3.73	.40	3.79	.41	3.91	.49	3.40*	.03
2	ด้านหลักคุณธรรม	3.68	.25	3.80	.51	3.98	.60	6.24**	.00
3	ด้านหลักความโปร่งใส	3.41	.31	3.73	.48	3.92	.52	17.58**	.00
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.33	.42	3.91	.47	3.75	.58	27.57**	.00
5	ด้านความรับผิดชอบ	3.47	.34	3.85	.51	3.80	.64	10.50**	.00
6	ด้านความคุ้มค่า	3.68	.32	4.05	.53	4.07	.61	10.76**	.00
	ภาพรวม	**3.55**	**.24**	**3.86**	**.39**	**3.91**	**.50**	**13.49****	**.00**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 เมื่อจำแนกตามอายุ การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และ .05

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ		t p-value	
		$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1	ด้านหลักนิติธรรม	3.90	.56	3.88	.49	3.78	.32	3.79	.44	1.16	.33
2	ด้านหลักคุณธรรม	3.94	.49	3.82	.56	3.92	.49	3.76	.51	2.53	.06
3	ด้านหลักความโปร่งใส	3.60	.63	3.67	.49	3.86	.40	3.71	.50	3.06*	.03
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.50	.68	3.89	.53	3.87	.35	3.78	.56	4.46**	.00
5	ด้านความรับผิดชอบ	3.62	.66	3.62	.51	3.96	.44	3.78	.56	5.79**	.00
6	ด้านความคุ้มค่า	3.85	.54	3.79	.58	4.25	.40	3.98	.54	10.89**	.00
	ภาพรวม	**3.73**	**.55**	**3.78**	**.46**	**3.94**	**.25**	**3.80**	**.44**	3.22*	.02

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ.05 ยกเว้น ด้านหลักนิติธรรมและด้านหลักคุณธรรม

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายตามลำดับดังนี้

1. การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่าในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความคุ้มค่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในแต่ละปีการบริหารงบประมาณในโรงเรียนมีความจำเป็นเร่งด่วนแต่ละต่างกันจึงจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับภารกิจด้านนั้นๆ การจัดซื้อจัดจ้างกว่าจะได้งบประมาณต้องใช้เวลานาน เมื่อได้รับ

งบประมาณแล้ว ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่า คุ้มเงิน คุ้มเวลา ต่อการใช้ประโยชน์ และคุณภาพ และความคงทน สอดคล้องกับอรรถพร สุนทรพงศ์ (2559) ได้วิจัยการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับบมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักความมีส่วนร่วม

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบ หลักด้านความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เพศชายและเพศหญิงมีการรู้ มุมมอง และความคิดเห็นต่อความรับผิดชอบ และความคุ้มค่าต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับจารุวัฒน์ ปาสาโก (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันมีความคิดเห็น โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันยกเว้น เพศ ที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามอายุ ในภาพรวมมีความแตกต่างกันและรายด้านทุกด้าน และ สำหรับระดับการศึกษา ปริญญาตรี ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีอายุและระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความเข้าใจและความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณด้วยหลักธรรมาภิบาลต่างกัน คุณวุฒิและวัยวุฒิที่ต่างกันทำให้มีมุมมองในการปฏิบัติงานนั้นต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับจุรีรัตน์ สุดใจ (2557) ได้ทำวิจัย การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราชผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความแตกต่างของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลพบว่าครูและผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน ครูมีทัศนะต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ตามลำดับ ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารตามหลัก

ธรรมาภิบาลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใส และด้านความคุ้มค่า แตกต่างกัน และขนาดของสถานศึกษา โนภาพรวมและส่วนรายด้านแตกต่างกัน สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างกับสถานศึกษาทุกขนาด ในด้านการมีส่วนร่วม สถานศึกษาขนาดกลาง แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทุกด้าน ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วม และสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ทุกด้านยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วม และด้านความรับผิดชอบ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันจะมีด้านหลักธรรมาภิบาลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยซึ่งนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01และ.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขนาดเล็กอาจจะมีทรัพยากรด้านงบประมาณให้จัดสรรน้อยกว่า ครูมีส่วนร่วมในการบริหารพัสดุ ติดตามการใช้งบประมาณ จึงทำให้ความคิดเห็นในด้านการมีส่วนร่วม นี้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและแตกต่างกับสถานศึกษาทุกขนาด สอดคล้องกับสุภัทสรานันท์ โพธิ์กัน (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 3 โดยรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านานโดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดั่งนี้ หลักการมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม หลักความคุ้มค่าหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักความรับผิดชอบ พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ค้านหลักกุณธรรมและด้านหลักความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักนิติธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับวิเชียร รู้ยืนยง และคณะ (2559) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่าการบริหารงานงบประมาณ จากการเปรียบเทียบสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัยยมศึกษา เขต 25 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าสภาพการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาล ทุกคู่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ และ ผลการเปรียบเทียบการบริหารงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยพบว่า เพศ ในภาพรวมกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบ หลักด้านความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อายุในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ยกเว้น ด้านหลักความรับผิดชอบและความคุ้มค่า สำหรับระดับการศึกษา พบว่าภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ประสบการณ์ทำงานในภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านหลักความโปร่งใส และด้านความคุ้มค่า และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ.05 ยกเว้น ด้านหลักนิติธรรมและด้านหลักคุณธรรม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2546 (แก้ไขเพิ่มเติม)*. กรุงเทพฯ: กองกฎหมายและระเบียบ สำนักงบประมาณ.

_____. (2560). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2566). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาพ.ศ.2551*. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2566, จาก https://www.moe.go.th.

จารุวัฒน์ ปาสาโก จิราภรณ์ ผันสว่าง และกฤตยากร ลดาวัลย์. (2565) . *การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*. วารสารพุทธปรัชญา ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2566), 37-50.

จุรีรัตน์ สุดใจ. (2557). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้ ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม, 61-69.

ชุติมา พวงทอง. (2563). *แนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ธีระยุทธ เด่นดวง. (2561).*หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา

ปิยะนันท์ สมชาติ พงษ์ธร สิงห์พันธ์ และจิณณวัตร ปะโคทัง. (2565). *รูปแบบการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา* .วารสารสันติศึกษาปริทรรศ์ มจร ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม2565), 1133-1145.

พัชรินทร์ ปรีชา. (2566). *แนวทางการบริหารงานงบประมาณด้วยหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช* . วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. ปีที่ 10 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม) : Vol.10No.5 (2023), 22-33

มัชฌิมา วงษ์จันทร์เพ็ง (2564) .*การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*. วารสารมจร อุบลปริทรรศน์ (กันยายน-ธันวาคม 2564) ปีที่ 6 ฉบับที่ 3, 475-490.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาส อังศุโชติและและอัจฉรา ชำนิประศาสน์.(2562). *สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS (ฉบับปรับปรุงครั้งที่3)*. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2562). *ระเบียบวิธีการวิจัย* (ฉบับปรับปรุงครั้งที่2). กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

วิเชียร รู้ยืนยง สุบัน มุขธระโกษาและสังวาลย์ เพียยุระ. (2559). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*.วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2559), 43-50.

สุภัทสรานันท์ โพธิ์กัน. (2561). *การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 3*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุรรักษ์ ขจรศักดิ์ศรี,สังวาร วังแจ่ม,ศิริพงษ์ มาณะศรีและจรูญ ยอดอุโมงค์. (2565). *การใช้หลักธรรมาภิบาลการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน ในสหวิทยาเขตดอยช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน*. วารสารมจร อุบลปริทรรศน์ ปีที่ 9ฉบับที่ 1(มกราคม-เมษายน2567), 1576-1586.

แสงเทียน จิตรโชติ ประยูรแสงใส บุญเชิด ชำนิศาสตร์ และสมมหมาย จันทร์เรือง. (2562). *แนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาสในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2562, 81-93.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพม.1*. กรุงเทพ ฯ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.

_____. (2565). *รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ประจำปีงบประมาณ 2565*. กรุงเทพ ฯ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

_____. (2566). *สารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.* กรุงเทพ ฯ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

อรรถพร สุนทรพงศ์ (2559). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วารสารบัณฑิตศึกษา ปีที่ 13 ฉบับที่ 63 ตุลาคม-ธันวาคม 2559,หน้า 213-266

George Mosala. (2016). Effective use of Budgeting as a Tool Towards Financial Management in Schools in Lejweleputswa District. *Africa's Public Service Delivery & Performance Review*, 4(3), 121.

Luther Gulick and Lyndall Urwick. (2014). *The Early Sociology of Management and Organizations*. New York : Routledge

William, J.E. (2013*). Linking strategic planning' budgeting, and financial resource allocation in california community colleges*. Dissertation Abstracts International, 63(5), 1637, Retrieved November 9, 2023 , from http://pqdd.sinica.edu.tw/twdaoapp/servlet/advanced?query=3054266.

ม จ ร
วารสาร พุทธศาสตร์
มจร.อุบลราชธานี